

คู่มือการปฏิบัติงาน

นักวิชาการศึกษาระดับชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

จัดทำโดย
นางสาวพิชยา ทองวิชิต

คำนำ

คู่มือการขอใบอนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการขอใบอนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว และมีแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในการขอใบอนุญาต ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ช่วยให้การดำเนินการจัดทำคู่มือการขอใบอนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวสำเร็จตามความมุ่งหมาย

นางสาวพิชยา ทองวิชิต
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
บทที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและความเป็นมา	๑
บทที่ ๒ การขออนุญาตการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว	๒
๑. การยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนการจัดการศึกษา	๒
๒. การยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษา	๓
บทที่ ๓ การจัดการเรียนรู้และประเมินผล	๕
๑. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๕
๒. การตัดสินผลการเรียน	๕
๓. การให้ระดับผลการเรียน	๖
๔. เกณฑ์การจบการศึกษา	๖
๕. การวัดและประเมินผลระดับครอบครัว	๖
๖. การวัดผลและประเมินผลระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๗
๗. การวัดผลและประเมินผลระดับชาติ	๘
บทที่ ๔ การนิเทศและติดตามการจัดการศึกษา	๙
บรรณานุกรม	๑๑
ภาคผนวก	๑๒
ภาคผนวก ก แผนผังกระบวนการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดย	๑๒
ภาคผนวก ข กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑๓
ภาคผนวก ค แบบฟอร์มต่าง ๆ	๑๔

บทที่ ๑ บทนำ

หลักการและความเป็นมา

สิทธิประโยชน์ทางการศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของ รัฐให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ตามมาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็น เวลาสิบสองปีตั้งแต่วัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ รัฐจะต้อง ดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาดังกล่าวให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ซึ่งปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การศึกษาโดยครอบครัว (Home School) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมาย ที่มีลักษณะเป็น การศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาทางเลือกเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่ไม่ประสงค์ จะเรียนในระบบการศึกษาปกติ การจัดการศึกษามีตามความแตกต่างของผู้เรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ความต้องการและความจำเป็น เพื่อให้ผู้เรียน มีความสุขและเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ โดยนำหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

บทที่ ๒

การขออนุญาตการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดวิธีการขออนุญาตจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว ไว้ดังนี้

๑. การยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนการจัดการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๑ ให้ครอบครัวยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนจัดการศึกษาเป็นหนังสือตาม (คร.๑) และ (ร่าง) แผนการจัดการศึกษา (คร. ๒) ต่อกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ครอบครัวมีภูมิลำเนา

๑. สถานที่ยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนการจัดการศึกษา

๑.๑ ระดับก่อนประถมศึกษา หรือระดับประถมศึกษา ให้ยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนการจัดการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ครอบครัวและผู้เรียนมีภูมิลำเนาเดียวกัน

๑.๒ ระดับมัธยมศึกษา ให้ยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนการจัดการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ครอบครัวและผู้เรียนมีภูมิลำเนาเดียวกัน

๒. ช่วงเวลาการยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนการจัดการศึกษา

๒.๑ ครอบครัวที่ประสงค์จะจัดการศึกษา ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ของปีการศึกษาถัดไป ให้ยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนการจัดการศึกษา ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ พฤศจิกายนของทุกปี

๒.๒ ครอบครัวที่ประสงค์จะจัดการศึกษาภาคเรียนที่ ๒ ในปีการศึกษานั้นต้องเป็นกรณีที่จะจัดการศึกษาต่อเนื่องจากภาคเรียนที่ ๑ ของสถานศึกษาอื่น ให้ยื่นความประสงค์ขอจัดทำแผนการจัดการศึกษา ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ กรกฎาคมของทุกปี

โดยแผนการจัดการศึกษาต้องมีรายละเอียดดังนี้

๑) ระดับก่อนประถมศึกษา ประกอบด้วย

- จุดหมาย
- มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- การจัดเวลาเรียน
- สารการเรียนรู้
- การจัดประสบการณ์
- การประเมินพัฒนาการ

๒) ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย

- เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน
- สารการเรียนรู้
- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ระดับการศึกษา
- โครงสร้างเวลาเรียน
- การจัดการเรียนรู้

- การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้
- การตัดสินผลการเรียน
- เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน
- การให้ระดับผลการเรียน
- เกณฑ์การจบการศึกษา
- แนวทาง/วิธีการการวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ ๒ แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวตาม (คร. ๓)

โดยคณะกรรมการการฯ เป็นบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่น้อยกว่า ๕ คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา หรือครู เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการและช่วยเลขานุการ โดยมีหน้าที่ตรวจสอบ ให้คำแนะนำในการจัดทำ (ร่าง) แผนการจัดการศึกษา (คร. ๒) ให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๒๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ขั้นตอนที่ ๓ แจกผลการพิจารณา (ร่าง) แผนการจัดการศึกษาตาม (คร. ๒) ให้ครอบครัวทราบเป็นหนังสือ หากเห็นชอบใช้แบบฟอร์ม (คร. ๔) หากไม่เห็นชอบให้ใช้แบบฟอร์ม (คร. ๕) กรณีครอบครัวปรับแก้ (ร่าง) แผนการจัดการศึกษา (คร. ๒) ตามความเห็นของคณะกรรมการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวพิจารณาเรียบร้อยแล้ว ให้กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการแจ้งครอบครัวเป็นหนังสือตาม (คร. ๔) เพื่อให้ครอบครัวยื่นคำขออนุญาตตาม (คร. ๕) แล้วให้ส่งเสริมการจัดการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อให้คณะกรรมการศึกษาพิจารณาอนุญาต/ไม่อนุญาตในขั้นตอนการพิจารณา ยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาต่อไป

๒. การยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๑ ให้ครอบครัวยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษาตาม (คร. ๗) โดยกำหนดระยะเวลาการยื่นดังนี้

๑) ครอบครัวที่ประสงค์จะจัดการศึกษา ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ของปีการศึกษาถัดไป ให้ยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษา ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มีนาคม ของทุกปี

๒) ครอบครัวที่ประสงค์จะจัดการศึกษาภาคเรียนที่ ๒ ในปีการศึกษานั้นต้องเป็นกรณี ที่จะจัดการศึกษาต่อเนื่อง จากภาคเรียนที่ ๑ ของสถานศึกษาอื่น ให้ยื่นขออนุญาตจัดการศึกษาระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ กันยายนของทุกปี

โดยคำขออนุญาตจัดการศึกษาต้องมีรายละเอียดดังนี้

- ชื่อ ชื่อสกุลของครอบครัว
- ชื่อ ชื่อสกุลของผู้เรียน

- สำเนาหรือภาพถ่ายทะเบียนบ้านของครอบครัวและผู้เรียน
- ที่ตั้งและแผนผังของสถานที่ซึ่งใช้จัดการศึกษา
- สำเนาหลักฐานวุฒิการศึกษาของผู้จัดการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า เว้นแต่ผู้จัดการศึกษาผ่านการประเมินโดยสำนักงานว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ หรือประสบการณ์ในการจัดการศึกษา (คร. ๘ และ คร. ๙)
- ระดับและประเภทการจัดการศึกษา
- แผนการจัดการศึกษาที่ครอบครัวและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกันกำหนด ตามความมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พร้อมสำเนาหนังสือเห็นชอบแผนการจัดการศึกษา (คร. ๔) หรือสำเนาหนังสือไม่เห็นชอบแผนจัดการศึกษา (คร. ๖) แล้วแต่กรณี

ขั้นตอนที่ ๒ ตรวจสอบคำขออนุญาต และรายการเอกสารให้ถูกต้องครบถ้วน หากเอกสารไม่ครบถ้วนให้ทำบันทึก รายการเอกสารหรือหลักฐานที่ต้องยื่นเพิ่มเติมตามบันทึก (คร. ๑๒) แจ้งให้ครอบครัวทราบ พร้อมกำหนดระยะเวลาการจัดส่งเอกสาร และดำเนินการดังนี้

๑) กรณีครอบครัวไม่ส่งเอกสารเพิ่มเติม สำนักงานเขตพื้นที่ คัดคำขออนุญาตจัดการศึกษาให้แก่ครอบครัวพร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือ แก่ครอบครัวทราบ ถึงเหตุแห่งการคัดคำขออนุญาตจัดการศึกษาและแจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งคัดคำขออนุญาต จัดการศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาม (คร. ๑๓)

๒) กรณีคำขออนุญาตจัดการศึกษาและรายการเอกสารถูกต้องครบถ้วน จัดส่งเอกสารให้กลุ่มอำนาจการประทับตราลงรับ โดยให้ถือว่าวันที่ประทับตราลงรับเป็นการเริ่มต้นระยะเวลาการขออนุญาตจัดการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๓ เสนอคำขออนุญาตต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่กลุ่มอำนาจการประทับตราลงรับ

ขั้นตอนที่ ๔ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเสนอคำขออนุญาตจัดการศึกษาให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพื่อพิจารณา ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่กลุ่มอำนาจการประทับตราลงรับ หากพ้นกำหนด แต่การพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาแจ้งเป็นหนังสือให้ครอบครัวทราบตาม (คร. ๑๔)

ขั้นตอนที่ ๕ หลังคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพิจารณาแล้วเสร็จ แจ้งผลการพิจารณาคำขออนุญาตจัดการศึกษาแก่ครอบครัวทราบดังนี้

๑) กรณีอนุญาตให้จัดการศึกษา แจ้งผลการพิจารณาตาม (คร. ๑๕) พร้อมแจ้งข้อมูลจำนวนผู้เรียนให้กลุ่มนโยบายและแผนทราบ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรงบประมาณให้ต่อไป

๒) กรณีไม่อนุญาตให้จัดการศึกษา แจ้งสิทธิฟ้องต่อศาลปกครอง ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา แก่ครอบครัวทราบตาม (คร. ๑๖)

นอกจากนี้ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาต้องรายงานข้อมูลจำนวนผู้เรียนในระบบจัดเก็บข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว และจัดทำทะเบียนผู้เรียน ตามแนวปฏิบัติในคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ ๑๗๙๘/๒๕๕๘ เรื่อง การจัดทำทะเบียนผู้เรียนสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย

บทที่ ๓ การจัดการเรียนรู้และประเมินผล

แนวทางในการจัดการศึกษาโดยครอบครัวที่รัฐให้ความคุ้มครองและส่งเสริมอย่างเหมาะสม ภายใต้กฎหมายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน มีรายละเอียดดังนี้

๑. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน และการตัดสินผลการเรียน รวมทั้งเป็นข้อมูลในการอนุมัติการจบการศึกษา ผู้จัดการศึกษาจะต้องดำเนินการประเมินและรายงานผลการเรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ นอกจากนี้ ในการวัดและประเมินผลจะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของผู้เรียนด้วย

๒. การตัดสินผลการเรียน

การตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้/กลุ่มประสบการณ์ และการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามแผนการจัดการศึกษานั้น ควรคำนึงถึงการประเมินเพื่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก (Formative Assessment) และมีการประเมินเพื่อตัดสินผล (Summative Assessment) ในระยะเวลาที่เหมาะสม ควรเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้าน อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้สามารถพัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ โดยมีเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน ดังนี้

- ๑) เวลาเรียน ผู้เรียนควรมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด
- ๒) คุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณภาพที่สอดคล้องสัมพันธ์กับเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน
- ๓) มิติของการประเมิน ผู้เรียนควรได้รับการประเมิน ครบทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนา ตามเกณฑ์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้จัดการศึกษากำหนดร่วมกันในการพิจารณาเลื่อนชั้น ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเล็กน้อยสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้จัดการศึกษาร่วมกันพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ แต่หากผู้เรียนไม่ผ่านการประเมินรายวิชา/กลุ่มประสบการณ์จำนวนมาก และมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น อาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถ และประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ

๓. การให้ระดับผลการเรียน

ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ ผู้จัดการศึกษาสามารถให้ระดับผลการเรียนหรือระดับคุณภาพเป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ หรือระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐานตามความเหมาะสม แต่สำหรับในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ควรให้ระดับผลการเรียนเป็นระบบตัวเลข ๘ ระดับ เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงสำหรับศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ตารางที่ ๑ การให้ระดับผลการเรียน ระบบตัวเลข สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระบบตัวเลข	ระบบตัวอักษร	ระบบร้อยละ
๘	A	๘๐ - ๑๐๐
๓.๕	B ⁺	๗๕ - ๗๙
๓	B	๗๐ - ๗๔
๒.๕	C ⁺	๖๕ - ๖๙
๒	C	๖๐ - ๖๔
๑.๕	D ⁺	๕๕ - ๕๙
๑	D	๕๐ - ๕๔
๐	F	๐ - ๔๙

๔. เกณฑ์การจบการศึกษา

๑) ระดับประถมศึกษา

- ผู้เรียนมีผลการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้/กลุ่มประสบการณ์ในระดับผ่าน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/กลุ่มประสบการณ์
- ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับผ่านขึ้นไป และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับผ่าน

๒) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

- ผู้เรียนมีผลการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้/กลุ่มประสบการณ์ในระดับผ่าน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/กลุ่มประสบการณ์
- ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับผ่านขึ้นไป และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับผ่าน

๕. การวัดและประเมินผลระดับครอบครัว

การวัดผลและประเมินผลระดับครอบครัว มี ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. แจกครอบครัวให้ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผลของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ภายในวันที่ ๒ - ๑๕ มกราคม ของทุกปี

๒. ครอบครัวดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

- ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาให้ดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ผู้เรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ใช้หลักเกณฑ์ตามหลักเกณฑ์แนว

ปฏิบัติการวัดและประเมินผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

๓. ครอบครัวยังจัดทำรายงานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน และสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และจัดส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในวันที่ ๓๑ มกราคมของทุกปี

๖. การวัดผลและประเมินผลระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การวัดผลและประเมินผลระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑. คณะกรรมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว กำหนดกรอบการประเมินตามแผนการจัดการศึกษาที่ครอบครัวได้รับอนุญาต และแจ้งให้ครอบครัวทราบ หลังจากนั้น ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามกรอบการประเมิน และแจ้งผลให้ครอบครัวทราบ

กรณี que ผู้เรียนไม่ผ่านการวัดผลและประเมินผล ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งให้ครอบครัวจัดการเรียนซ่อมเสริมแก่ผู้เรียน และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการวัดผลและประเมินผลใหม่ภายในระยะเวลาที่กำหนด จนกว่าผู้เรียนจะผ่านการวัดผลและประเมินผล

๒. เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแต่ละระดับ เสนอแต่งตั้งเจ้าพนักงานทะเบียน เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานการจบการศึกษาสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว ดังนี้

๑) ออกทะเบียนแสดงผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.๑) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ให้กับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ปพ.๑ : ป/ฉ) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ปพ.๑ : บ/ฉ) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปพ.๑ : พ/ฉ) หรือเมื่อผู้เรียนออกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในทุกกรณี

๒) ออกประกาศนียบัตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.๒) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ให้กับผู้เรียนที่ผ่านการวัดผลและประเมินผลระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) (ปพ.๒ บ/ฉ) และจบการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖) (ปพ.๒ พ/ฉ)

๓) จัดทำแบบรายงานผู้จบการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.๓) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เป็นเอกสารสำหรับอนุมัติการจบหลักสูตรในแต่ละรุ่นการศึกษา โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลทางการศึกษาของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖) ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) และจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๔) จำหน่ายชื่อผู้เรียนออกจากทะเบียนผู้เรียนสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาหรือเมื่อผู้เรียนออกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในทุกกรณี

๕) แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหนังสือ พร้อมแนบคำสั่ง ตาม (คร. ๒๖)

๗. การวัดผลและประเมินผลระดับชาติ

การวัดผลและประเมินผลระดับชาติเป็นสิทธิส่วนตัวของผู้เรียนที่จะเข้ารับการทดสอบตามความสมัครใจ แบ่งเป็น

๑) การประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test - NT) สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยครอบครัวที่ประสงค์เข้ารับการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test : RT) และการประเมินคุณภาพผู้เรียน (National Test - NT) แจ้งความประสงค์ต่อกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อประสานกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการดำเนินการจัดสอบต่อไป

๒) การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทั้งนี้ ให้ครอบครัวที่ประสงค์เข้ารับการทดสอบ ติดตามข้อมูลการเปิดรับสมัครและสมัครสอบด้วยตนเองผ่านทางเว็บไซต์ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

บทที่ ๔

การนิเทศและติดตามการจัดการศึกษา

การนิเทศติดตามการจัดการศึกษา เพื่อติดตามการจัดการศึกษาโดยครอบครัว ให้มีความเหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนำผลการนิเทศติดตามมาใช้ในการปรับปรุง วางแผนการดำเนินงาน รวมทั้ง พัฒนาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

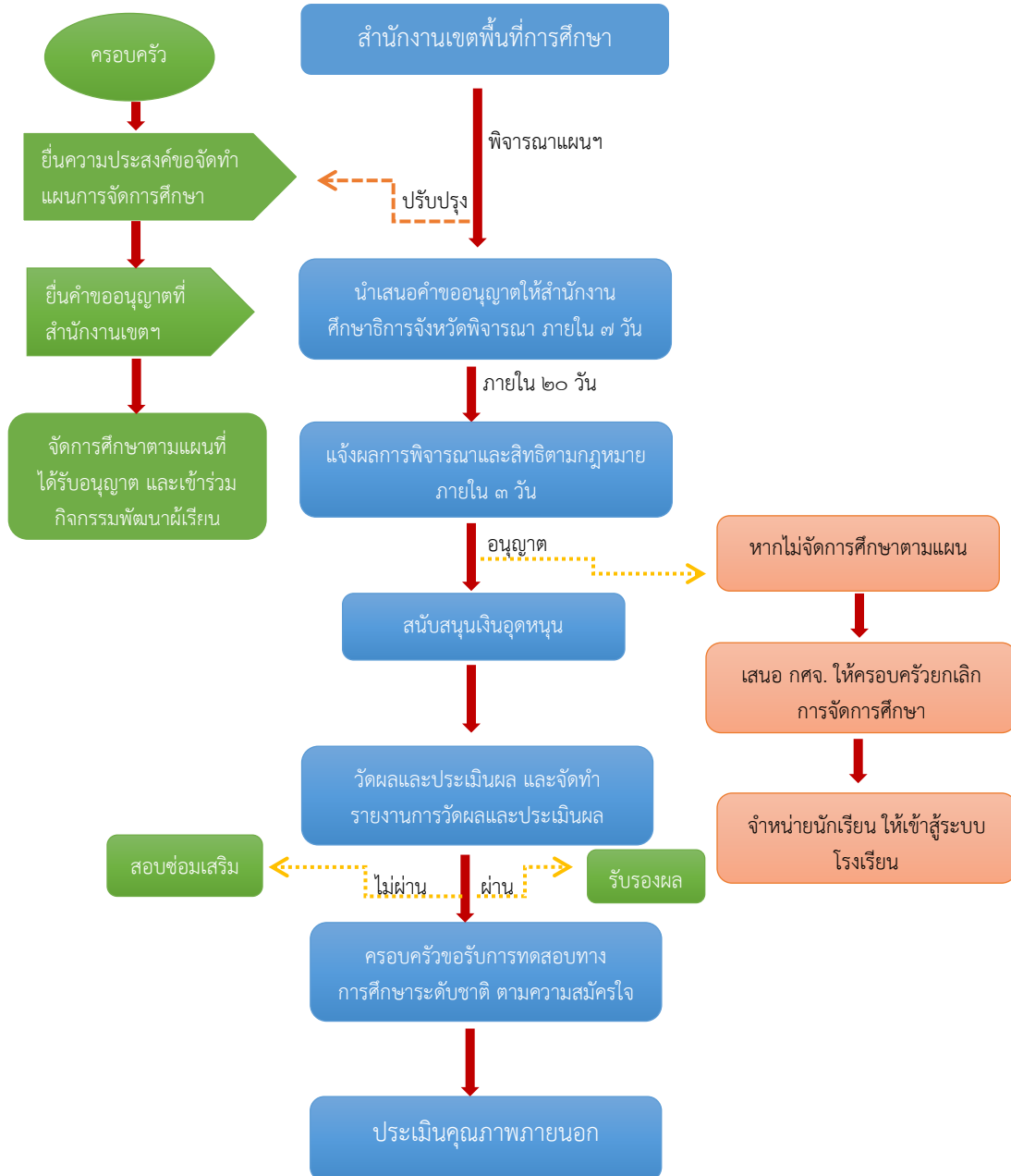
๑. การวางแผน โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศ กำหนดจุดมุ่งหมายการนิเทศ กำหนดเครื่องมือ พร้อมรูปแบบ และรายงานผลการนิเทศ
๒. ดำเนินการนิเทศและติดตามการจัดการศึกษา
๓. ตรวจสอบการจัดการศึกษาว่าดำเนินการตามแผนหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผนการจัดการศึกษา ให้แจ้งครอบครัวปรับปรุงแก้ไข โดยจัดทำเป็นหนังสือ
๔. นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางการปรับปรุง แก้ไขให้การจัดการศึกษาโดยครอบครัวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เรื่อง แนวทางการจัดศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว
HOME SCHOOL. ๒๕๖๗. กรุงเทพมหานคร: file pdf.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนผังกระบวนการดำเนินงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว

ภาคผนวก ข
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
๒.	กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗
๓.	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
๔.	กฎกระทรวงว่าการแบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๖
๕.	พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๖.	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๗.	หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ภาคผนวก ค
แบบฟอร์มต่าง ๆ

คร.	เรื่อง
๑	หนังสือยื่นความประสงค์ขอจัดการศึกษา
๒	(ร่าง) แผนการจัดการศึกษา
๔	หนังสือเห็นชอบแผนการจัดการศึกษา
๗	หนังสือคำขออนุญาตจัดการศึกษา
๘	แบบคำร้องขอรับการประเมินความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์เพื่อเป็นผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว
๙	แบบรายงานผลการประเมินความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์เพื่อเป็นผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว
๒๐	แบบนิเทศ ติดตาม การจัดการศึกษาโดยครอบครัว (Home School)

หมายเหตุ แบบฟอร์มอื่น ๆ สามารถดาวน์โหลดได้จาก แนวทางการจัดศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว
HOME SCHOOL. ๒๕๖๗.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

